

LUTAKONPUISTO, JYVÄSKYLÄ

Yrjö Ala-Heikkilä, maisema-arkkitehti MARK
Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy

Jyväskylän keskustassa sijaitseva *Lutakonpuisto* muodostaa kaupunkirakenteellisesti ja -kuvallisesti merkittävän ja visuaalisesti yhtenäisen puistokokonaisuuden yli Schaumanin puistotien. Se toimii yhdistävänä lenkinä julkisten ulkotilojen sarjassa, joka yhdistää Paviljongin, Messutorin ja Neliötorin Jyväsjärven rantaan.

Puiston kantavana aiheena on aaltoilevalla betonisella tukimuurilla rajattu nurmiaallokko, joka alkaa Neliötorilta ja "laskee" Jyväsjärveen. Tukimuri on tehty sinisistä läpivärjätystä betonielementeistä, joiden pinta on kiillotettu. Aaltomainen muuri muodostaa maataideteoksen ja tekee ympäristötaiteesta kiinteän osan puistoa. Nurmiaallokko viittaa alueen historiaan, aikaan, jolloin Tourujoki virtasi alueella. Nurmiaallokon keskellä sijaitsee "saarien" muodostama nauha, joita yhdistävät aallokon keskeltä kohoavat luonnonkivistä tehdyt askelkivet. Saaret tarjoavat tunnelmia ja elämyksiä, joita luodaan kasvillisuuden, taiteen, kalusteiden ja toimintojen avulla. Saarien nimet ovat: "*Metsän henki*", "*Tieto ja taito*" sekä "*Paratiisi*".

"Metsän henki" kohoaa aallokosta lähellä Schaumanin puistotietä. Saarella kasvava koivikko maanpeitekasveineen muodostaa mielikuvan suomalaisesta luonnosta rakennetun ympäristön keskellä. "Tiedon ja taidon" saarella sijaitsee erilaisia toimintoja, kuten tekonurmipintainen pelikenttä ja kolme metriä korkea kiipeilyseinä. Pelikenttä voidaan jäädyttää talvella luistelukentäksi. Kiipeilyseinän ja pitkien kaarevien penkkien avulla saaresta rajautuu huonemainen ulkotila. "Paratiisissa" kasvaa koko kasvukauden kukkivia pienpuita ja pensaita sekä perennoja ja sipulikkukia. Kukkaloiston keskeltä löytyy paratiisiin syöty omena ja käärme – "*Aatamin Puraisu*", sekä 8 metriä pitkä kaartuva lasimosaiikkipintainen taidepenkki "*Rastatukkainen Sofa*", jotka ovat kuvataiteilija *Marja Kolun* teoksia.

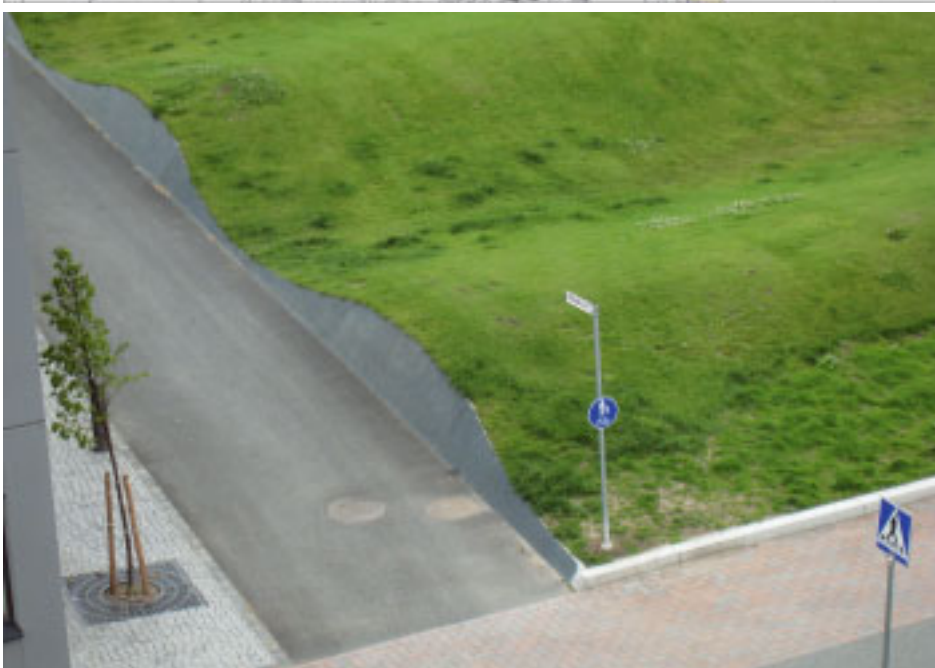
Aallokko päättyy Jyväsjärven rantaan, jonka rannalle on suunniteltu auringonottonurmi, ranta-aukio sekä järveen viettävät massiiviset rantaportaat, jotka mahdollistavat pääsyn lähellä veden pintaa. Ranta-aukio ja -portaavat muodostavat selkeän päätteen julkisten tilojen sarjalle ja aaltoakselille.

1
Lutakonpuiston asemapiirros.

2, 3, 4
Puiston keskeinen teema on aaltoilevalla betonisella tukimuurilla rajattu nurmiaallokko, joka alkaa Neliötorilta ja "laskee" Jyväsjärveen.

Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy

Matti Liski

LUTAKONPUISTO, JYVÄSKYLÄ

Sijaintikunta:	Jyväskylä
Pinta-ala:	22000 m ²
Suunnitteluajankohta:	2004-2006
Toteutusajankohta:	2005-2008
Tilaja:	Jyväskylän kaupunki/ Yhdyskuntatoimi/ Katu- ja puisto-osasto
Rakennuttaja:	Jyväskylän kaupunki/ Yhdyskuntatoimi/ Katu- ja puisto-osasto
Suunnittelu:	Maisema-arkkitehtitoimisto Näkymä Oy; Matti Liski (projektipääällikkö), Yrjö Ala-Heikkilä
Valaistussuunnittelu:	Valoa design Oy
Taitorakenteiden rakennesuunnittelu:	Insinööritoimisto Suunnittelukide Oy
Ympäristö- ja maanrakennustyöt:	Jyväskylän kaupunki/ Aluetekniikka
Paikallarakenne- betonirakenteet:	Suomen Maastorakentajat Oy
Betoniset aaltomuurit:	Betoniluoma Oy
Kiipeilyseinän ja rantapenkkin pintakäsittely:	Tikkurilan Thermodek hiertopinnoite
Valaistusurakoitsija:	Tekmanni Service Oy
Puu- ja metallirakenteet:	Total kiinteistöpalvelu Oy
Kalusteet:	J-Trading Oy

LUTAKONPUISTO PARK IN JYVÄSKYLÄ

The key motif of Lutakonpuisto Park in the centre of Jyväskylä is an undulating lawn bordered by a wavy concrete wall. The lawn starts at Neliötori Square and runs to Lake Jyväsjärvi. The retaining wall is built of blue through-dyed concrete blocks with a high polish surface. The wavy wall constitutes a work of earth art and makes environmental art an integral part of the park. Step stones made of natural stones connect the series of "islets" in the centre of the undulating lawn.

The birch stand on the islet called "the spirit of the forest", complete with various ground covering plants creates an image of Finnish nature in the middle of built-up environment. The islet of "Knowledge and skill" features e.g. a games court and a climbing wall. The "Paradise" islet is covered with a wealth of flowers, which hide the bitten apple and the snake – "Adam's bite" and "Sofa with rasta hair"; an 8-metre long winding bench with a glass mosaic surface. These were both designed by artist Marja Kolu.

The lawn ends in a sunbathing area and a beach square on the shore of Lake Jyväsjärvi, with massive steps providing access close to the surface of the water.

5

"Aatamin Puraisu", sekä 8 metriä pitkä kaartuva lasimosaiikkipintainen taidepenkki "Rastatukkainen Soffa", ovat kuvataiteilija Marja Kolan teoksia puiston Paratiisi-osiossa. Puistosta avautuu upeat näkyvät Jyväsjärvelle ja puisto ulottuu rantaan.

6, 7

"Tiedon ja taidon" saarella sijaitsee erilaisia toimintoja, kuten tekonurmipintainen pelikenttä ja kolme metriä korkea betoninen kiipeilyseinä. Pelikenttä voidaan jäädyttää talvella luistelukentäksi. Kiipeilyseinän ja pitkien kaarevien penkkien avulla saaresta rajautuu huonemainen ulkotila. Pintarakenteiden yksityiskohdat ja asennustyö on tehty ammattimaisesti.

MARJA KOLUN TEOKSISSA BETONI SAA MOSAIKKILASISEN PINNAN

Maritta Koivisto, arkkitehti SAFA,
päätoimittaja, *Betoni*

Martti Kapanen

Jyväskylän yhdyskuntatoimi tilasi kuvataiteilija Marja Kolulta kaksi veistosta Jyväskylän Lutakonpuiston Paratiisi -osioon. Vuonna 2007 valmistui Aatamin Puraisu -niminen veistos ja kesäkuussa 2008 Rastatukkainen Soffa.

Marja Kolu käyttää töissään paljon lasimosaiikkia, niin myös Lutakonpuiston veistoksissa. Puiston käyttäjät ja alueen asukkaat ovat olleet tyytyväisiä värikkäisiin, erikoisentuotoisiin veistoksiin. Veistokset toimivat taide-elämyksen lisäksi luontevana oleskelupenkkinä ja kohtaamispaikkana ja jopa lasten kiipeilypaikkoina. Myös taiteilija itse on tyytyväinen veistostensa vastaanottoon.

Marja Kolun mukaan teosten yhtenä lähtökohtana oli juuri muoto ja toiminnallisuus. Esimerkiksi kahdeksan metriä pitkä käärmemäinen, lasimosaikillla suomumaisen pinnan saanut teos muodostaa luontevan istuskeluapaikan. Tärkeää oli taiteilijan mukaan myös veistoksen sijoittuminen ympäristöönsä. Veistoksen kokoa ja asettumista tilaan tutkittiinkin huolellisesti ennen työhön ryhtymistä sapluunoilla ja illustraatiokuvilla.

PENKKI VALETTIIN KAHDEKSANA PALANA

Teosten materiaalit ovat betoni, lasimosaiikki ja pronssi. Rastatukkainen Soffa -penkin muoto saatiin veistämällä se ensin moottorisahalla Finnfoam-polystyreeni solumuoviin, josta otettiin sitten lasikuitumuotit. 800 cm x 120 cm x 135 cm -kokoinen veistos toteutettiin valamalla betonista kahdeksassa osassa umpivaluna. Kunkin penkin osa painaa 1000 kg. Penkit valettiin Suomenlinnassa Helsingissä. Valaja oli *Taidevalu Jarmo Saarekas*.

Betonipenkkin pinta päällystettiin italialaisella Muranon lasimosaiikkipaloilla, jotka Marja Kolu muokkasi käsin penkkien pintaan. Tavoitteena oli saada aikaan suomumainen, raidallinen pinta.

Veistoksen osat kuljetettiin Jyväskylään, jossa istuinosa kiinnitettiin hitsaamalla teräsosilla toisiinsa ja loput lasimosaiikit asetettiin paikoilleen ja saumattiin. Jarmo Saarekas saumasi liitoskohdat ja taiteilija viimeisteli työn. 8000 kg painavan penkin alle valettiin betoninen pohjalaatta, johon penkki kiinnitettiin.

1, 2, 3

Lutakonpuiston Paratiisi-osiossa sijaitsee Marja Kolun veistokset "Aatamin Puraisu" ja "Rastatukkainen Soffa".

2
Kahdeksan metriä pitkä kääremäinen, lasimosaiikilla suomumaisen pinnan saanut teos muodostaa luontevan istuskelupaikan..

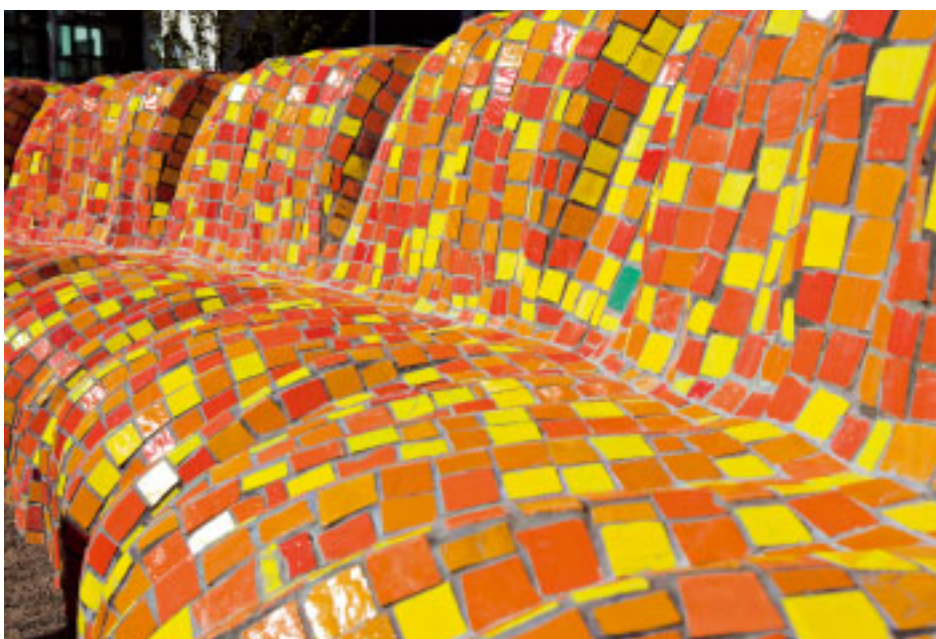
3
Marja Kolun veistokset sijaitsevat Paratiisi-osion saarella, jonka läpi puiston luonnonkivestä tehdyt askelkivet kulkevat ja johdattavat rantaan.

Marja Kolu
4

Marja Kolu
5

Martti Kapanen
6

Aatamin Puraisu -veistos valmistui vuonna 2007. Kooltaan se on 160 cm x 130 cm. Teoksen valmistusperiaate on sama kuin Rastatukkaisen Soffan. Betoniin valettu veistos päällystettiin käsitönnä italialaisella vihreän eri sävyisillä lasimosaiikkeilla. Sitä tarvittiin työhön yhteensä 150 kg.

SÄÄNKESTÄVÄT MATERIAALIT

Marja Kolu kertoo italialaisen mosaiikin olevan hyvin säänkestävää. Kuuman, kylmän, pimeän ja valoisan vaihtelut eivät haalista eivätkä rapauta lasimosaiikkia. Muranon lasi eroaa muista laseista värikylläisyydellään. Auringon valo saa aidon lasimosaiikin hehkumaan.

4, 5, 6

Soffa-veistos valettiin lasikuitumuoteissa betonista kahdeksassa osassa umpivaluna. Kunkin penkin osa painaa 1000 kg. Penkit valettiin Suomenlinnassa Helsingissä. Valaja oli *Taidevalu Jarmo Saarekas*. Pinnan Marja Kolu päällysty käsin italialaisella Muranon lasimosaiikkipaloilla.

7

Aatamin Puraisu-veistos asennettiin paikalleen kahdessa osassa. Kuvassa Marja Kolu asentajien kanssa.

8

Jarmo Saarekas apulaisineen asensi Soffan paikoilleen.

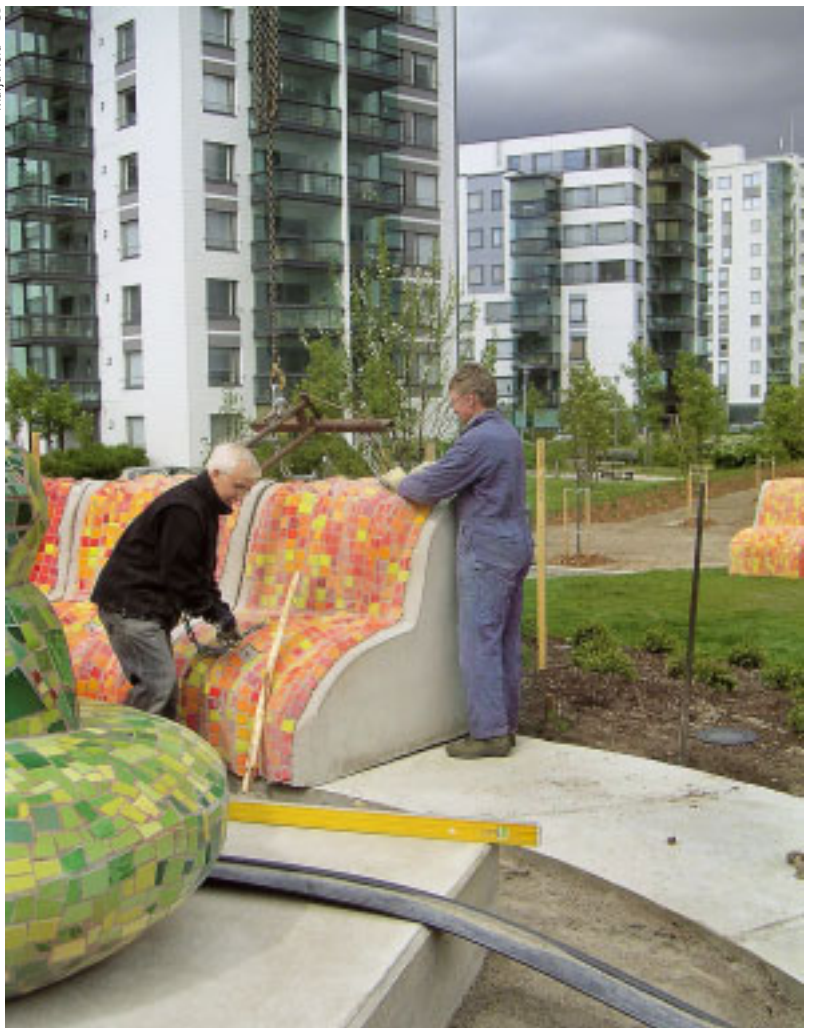
9

MARJA KOLU DESIGNS CONCRETE WORKS OF ART WITH A GLASS MOSAIC SURFACE

Artist Marja Kolu uses glass mosaic frequently in her works. Examples include the two sculptures in Lutakonpuisto Park: "Adam's bite" and "Sofa with rasta hair". Apart from giving art experiences, they also serve as a sitting down place and an assembly point, or even as climbing structures for children.

These works of art are realised in concrete, glass mosaic and bronze. The works were first cut with a chain-saw in cellular plastic and these models were then used to make glass fibre moulds. After concreting the surface of the works was covered with Italian Murano glass mosaic pieces, which Marja Kolu embedded manually in the concrete surface.

9, 10
Aatamin Puraisu- ja Rastatukkainen Soffa -veistosten luonnoksia.

